

Balandžio 5 d. 17 val. Panevėžio miesto dailės galerijos skyriuje – Fotografijos galerijoje atidaroma Irenos Giedraitienės fotografijų paroda „88“. Jau 68 metus fotografuojanti menininkė parodoje pristato ir fotografijos aukso fondu tapusius kadrus, ir naujausią savo kūrybą.

„I. Giedraitienės kūrybinis debiutas sutapo su humanistinės fotografijos, dar kitaip vadinamos Lietuvos fotografijos mokykla, įsitvirtinimu mūsų šalyje. Šiai mokyklai fotografė buvo artima lyriniu, poetišku savo kūrybos braižu. Kaip būdinga humanistinei fotografijai, I. Giedraitienės kūryboje svarbiausia vieta teko žmogui, jo charakterių, emocijų ir išgyvenimų išraiškai, žmonių tarpusavio santykiams ir ryšiui su gamta. Apie visa tai I. Giedraitienė, kaip ir dauguma kitų humanistinės fotografijos Lietuvoje kūrėjų, pasakoja pasitelkdama vaizdines metaforas, kurios kasdienybės akimirkoms fotografijose suteikia apibendrintą prasmę, susijusią su egzistenciniais ir žmogiškųjų vertybių klausimais“, – rašo menotyrininkas Tomas Pabedinskas.

Menininkės kūriniai kartu yra ir praėjusio laiko metraštis. Pasak T. Pabedinsko, „šalia kūrybinio

I. Giedraitienės darbų aspekto šiandien įdomi ir jų dokumentinė pusė. Daugiau nei šešis dešimtmečius besitęsianti kūrybinė veikla leido autorei įamžinti skirtingų, šiandien jau į praeitį nutolusių laikotarpių ženklus. Jie atsiskleidžia ir autorės užfiksuotuose viešojo, visuomeninio gyvenimo vaizduose, ir asmeninio žmonių gyvenimo akimirkose. Į praeitį, o kartais ir į visai nesenus laikus I. Giedraitienės darbai leidžia pažvelgti ir kaip į istoriją, ir kaip į tikrą, mus pačius primenančių žmonių asmeninių gyvenimų pasakojimus“.

Apie autore

Irena Giedraitienė (g. 1935 Panevėžyje) fotografuoti pradėjo 1955 metais. Pirmą kartą savo darbus eksponavo 1966 m. parodoje „Vaikai“ tuometiniame Žemės ūkio projektavimo institute Kaune. Lietuvos fotomenininkų sąjungos narė nuo 1970 m., meno kūrėjo statusas suteiktas 2005 metais. 2014 m. tapo Lietuvos fotomenininkų sąjungos garbės nare.

Menininkė surengė 62 personalines parodas bei dalyvavo apie 100 grupinių parodų visame pasaulyje. Pelnė 38 apdovanojimus, iš jų svarbiausias – „Worldpress Photo“ prizas „Aukso akis“, gautas 1975 m. Amsterdame už fotografiją „Vestuvės“. Jos darbai saugomi: Amsterdamo „Canon“ galerijoje (Nyderlandai), Tarptautiniame fotografijos centre Niujorke (JAV), Prancūzijos fotografijos muziejuje Paryžiuje, Tarptautiniame fotografijos muziejuje

Katalonijoje (Ispanija), Panevėžio miesto dailės galerijoje, Šiaulių fotografijos muziejuje, MO muziejuje.

I. Giedraitienės darbas „Katyte“ (1970 m.) įtrauktas į Tarptautinio fotografijos centro fotografijos enciklopediją, 1984 m. išleistą Niujorke. Taip pat menininkės kūrinių yra enciklopedijoje „Allgemeines Künstlerlexikon“ (Vokietija, 2006), žymiausias pasaulio moteris fotomenininkės pristatančioje interneto svetainėje „20th Century women photographers“ (2022) ir kt. Yra išleisti menininkės fotografijų albumai: „Fotografijos“ (2005), „Prisiminimų aidai“ (2015), „Irena Giedraitienė. Moteris su fotokamera“ (2016).

Irenos Giedraitienės fotografijų paroda „88“ veiks iki balandžio 29 dienos.

Panevėžio miesto dailės galerijos inf.

